

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, 📠 +359 (0) 2 954 95 93, www.babh.government.bg

Приложение към Заповед № РД.11-1512/16.08.16
на изпълнителния директор на БАБХ

ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИЛАГАНЕТО НА "СТАНДАРТНА ОПЕРАТИВНА ПРОЦЕДУРА ЗА КОНТРОЛ НА ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНСТВА ЗА СПАЗВАНЕ НА ЗАКОНОУСТАНОВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ (ЗИУ 4, ЗИУ 5, ЗИУ 6, ЗИУ 7, ЗИУ 8, ЗИУ 9, ЗИУ 11, ЗИУ 12, ЗИУ 13) ПРИ ПРОВЕРКИТЕ ЗА КРЪСТОСАНО СЪОТВЕТСТВИЕ" – СОП – ЗХОЖКФ И КХ-14, СЕКТОР „ФУРАЖИ”

I. Обща част

Тези изисквания и задължения не са нови за земеделските стопани, тъй като са част от съответното секторно законодателство, прилагано към момента.

В Република България от 2012 г. се прави връзка между законоустановени изисквания за управление (ЗИУ), определени в Регламент (ЕО) № 73/2009 и директните плащания, които получават някои земеделските стопани.

В изпълнение на изискванията, посочени в буква б) от Приложение II на Регламент (ЕО) № 73/2009 от 2014 г. в Република България се прави връзка между законоустановени изисквания за управление, имащи отношение към фуражния сектор и предоставяните, на някои земеделските стопани, директни плащания. Съгласно Регламент (ЕС) № 1306/2013, от 2015 г. в държавата се прилага рамка на кръстосаното съответствие, към която се отнасят и ЗИУ №№ 4 и 9, имащи отношение към официалния контрол на фуражите.

Българска агенция за безопасност на храните е компетентния орган в съответствие с чл. 4, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 882/2004.

Със Заповед № РД 09-436/17.06.2015 г. на министъра на земеделието и храните, изменена със Заповед № РД 09-437/21.06.2016 г., Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ) е определена, като компетентен контролен орган за осъществяването на контрол в секторите „Растителна защита и контрол”, „Контрол на фуражите”, „Здравеопазване на животните”, „Хуманно отношение към животните” и „Контрол на храните”, в съответствие с приложимото законодателство, в областта на европейската политика за извършване на директни плащания, касаещо кръстосаното съответствие. Този контрол се осъществява при спазване на изискванията на чл. 65, параграф 1 и чл. 67, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 809/2014 и е в съответствие с чл. 2 от Закона за Българска агенция по безопасност на храните.

Българска агенция по безопасност на храните извършва проверки на терен, на селскостопанската дейност и/или земеделската площ на стопанството на земеделски стопани, които са кандидатствали през съответната календарна година за финансиране по схемите за директни плащания.

ВАЖНО: Настоящият документ заменя документа по прилагане на СОП ЗХОЖКФ и КХ-14 – сектор “Фуражи”, през 2015 г.

II. Контрол по кръстосано съответствие, осъществяван от Българска агенция по безопасност на храните – общи указания

Контролът по кръстосано съответствие, от страна на Българска агенция по безопасност на храните, се осъществява ежегодно, след предоставянето от страна на Държавен фонд (ДФ) “Земеделие” на списък с кандидатите, чиято селскостопанска дейност и/или земеделска площ на стопанството, са определени да бъдат обект на проверка по кръстосаното съответствие.

Списъкът с посочените кандидати се изготвя ежегодно от ДФ “Земеделие” на извадков принцип, основан на критерии за оценка на риска. Този списък се предоставя до директорите на всички областни дирекции по безопасност на храните (ОДБХ), с цел координирането и извършването на проверки по компетентност. Предоставянето на тези списъци от Регионалните технически инспекторати към ДФ “Земеделие” – Разплащателна агенция (РТИ към ДФ “Земеделие” – РА) до съответната ОДБХ, на чиято територия осъществява дейност земеделският стопанин, е чрез месечни заявки за броя на планираните проверки – в изпълнение на заповед на министъра на земеделието и храните. **Месечните заявки следва да бъдат подавани до ОДБХ, за съгласуване, по официален ред и чрез електронна поща, не по-късно от 10 работни дни преди съответния календарен месец, през който е планирано тяхното извършване¹. Не по-късно от 5 (пет) работни дни преди съответния календарен месец, през който е планирано извършването на съответните проверки, ОДБХ следва да уведоми РТИ дали датите, на които е планирано извършването им, се потвърждават или е необходимо допълнително съгласуване.**

В съгласуването на датите за проверки по кръстосано съответствие в ОДБХ, трябва да участва и инспекторът/експертът отговорен за официалния контрол на фуражите.

ВАЖНО: След приключване на проверките за спазване на изискванията на кръстосаното съответствие, за календарната година, инспекторите/експертите отговорни за официалния контрол на фуражите предоставят, без излишна забава, информацията до отдел “Контрол на фуражите” и попълнения “Регистър на проверки за кръстосано съответствие, сектор “Фуражи”. Регистърът се поддържа единствено в електронен формат.

За приключени се считат проверките за спазване на изискванията на кръстосаното съответствие, за календарната година, единствено когато е постъпило съответно уведомление от РТИ (по официален ред/електронна поща).

Когато земеделски стопанин е определен от РТИ за проверка по кръстосано съответствие, в обхвата на извършваната от БАБХ проверка на терен се включват всички ЗИУ, които са в сферата на компетентност на Агенцията. Пример: Ако земеделски стопанин, кандидатстващ за получаване на субсидия по схемите/мерките за директни плащания, е определен в представителната извадка на

¹ Изключение за гореуказаните срокове може да бъде направено единствено по отношение на проверките планирани през първия месец от кампанията за съответната календарна година. Датите за извършването на същите също задължително подлежат на съгласуване от ОДБХ

ДФ “Земеделие” за проверка по кръстосаното съответствие по ЗИУ 1, но отглежда и свине, ЕПЖ, ДПЖ или други селскостопански животни, следва храненето на всички тези животните (по видове) да бъдат обект на извършваната проверка по кръстосано съответствие, сектор “Фуражи”, като се приложат и всички, имащи отношение към тях ЗИУ, вкл. ЗИУ 4 и ЗИУ 9 в частите им за фуражи. Проверките за кръстосано съответствие се извършват без значение на броя на отглежданите животни от съответните видове и категории, т.е. проверка се извършва и при наличие във фермата само на 1 бр. животно от съответния вид. Когато при започване на проверката се установи, че броят на селскостопанските животни, е под минимума, необходим за регистрация на животновъден обект (съгласно чл. 1, ал. 2, т. 1, букви а) – в) от Наредба № 44/2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти), задължително собственикът на фермата/ негов представител попълва декларация по образец. Копие от декларацията се предоставя на РТИ към ДФ “Земеделие”. Оригиналът на декларацията е неразделна част от общото досие на извършената проверка.

ВАЖНО: Не се извършва проверка за спазване на изискванията на кръстосаното съответствие, когато броят на отглежданите селскостопански животни, е под минимума, необходим за регистрация на животновъден обект и операторът писмено декларира, че животните се отглеждат само за частна домашна консумация и добиваните от тях продукти не се пускат на пазара. В “Доклад за проверка Кръстосано съответствие” за всяко ЗИУ, касаещо сектор “Фуражи”, се вписва “НЕПРИЛОЖИМО”.

Извършва се проверка за спазване на изискванията на кръстосаното съответствие, когато:

- броят на отглежданите селскостопански животни е под минимума, необходим за регистрация на животновъден обект, но операторът декларира, че животните не се отглеждат само за частна домашна консумация и добиваните от тях продукти се пускат на пазара;
- броят на отглежданите селскостопански животни е над минимума, необходим за регистрация на животновъден обект.

Когато **кандидатите**, чиято селскостопанска дейност и/или земеделска площ на стопанството, са определени да бъдат обект на проверка по кръстосаното съответствие, **имат обекти в повече от една ОДБХ**, се извършват проверки на всичките му обекти в отделните ОДБХ. Проверката се извършва едновременно или поне в последователни дни във всички негови обекти, за да се гарантира, че във всеки обект има налични животни. Изготвя се един **общ Доклад** от ОДБХ, която е водеща. В документите задължително се посочва информацията коя ОДБХ е водеща и е отговорна за изготвянето на доклада.

Проверките и установяване на спазването/неспазването на ЗИУ 4 и ЗИУ 9, в частите им касаещи сектор “Фуражи” се извършват в пълно съответствие с правилата за проверки в секторното законодателство и се определят, като проверки по кръстосано съответствие.

Проверките за кръстосано съответствие се извършват при спазване на Методика за прилагане на кръстосаното съответствие в България, утвърдена със Заповед № РД 09-499/12.07.2016 г. на министъра на земеделието и храните и Стандартна оперативна процедура за контрол на земеделски стопанства за спазване на законоустановените изисквания за управление при проверките за кръстосано съответствие в секторите „Контрол на фуражите”, „Здравеопазване на животните”, “Хуманно отношение към животните” и „Контрол на храните”.

Проверките по кръстосано съответствие, по ЗИУ, за които като компетентен контролен орган е определена Българска агенция по безопасност на храните, се извършват съвместно от служители на РТИ на ДФ “Земеделие” и от

служители от всички сектори на контрол при ОДБХ, определени по компетентност, за осъществяването на официален контрол по съответните ЗИУ. Същите се извършват след предварително уведомяване на земеделския стопанин от РТИ. Транспортът на служителите на ОДБХ се осигурява от РТИ.

III. Контрол за кръстосано съответствие, осъществяван от Българска агенция по безопасност на храните – сектор “Фуражи”

1. Общи указания

По компетентност, инспекторите/експертите, отговорни за осъществяването на официален контрол на фуражите при ОДБХ (наричани по-долу “инспекторите/експертите”), участват в комплексните проверки по кръстосано съответствие, които се извършват от Българска агенция по безопасност на храните.

ВАЖНО: Контрол по прилагане на изискванията на кръстосано съответствие, в сектор “Фуражи”, трябва да се извършва само инспектори, които са обучени и запознати със законодателството на фуражите и са компетентни по прилагането на същото.

При извършването на тези проверки инспекторите/експертите извършват проверка за спазване изискванията на части от ЗИУ 4 и ЗИУ 9, а именно: **ЗИУ 4.2, ЗИУ 4.3, ЗИУ 4.4, ЗИУ 4.5, ЗИУ 4.10, ЗИУ 4.12, ЗИУ 9.1 и ЗИУ 9.2.**

Инспекторите/експертите отговорни за официалния контрол на фуражите при съответната ОДБХ извършват проверка на кръстосаното съответствие в обекти, за които земеделските стопани получават финансиране по схемите/мерките за директни плащания, както следва:

- животновъдни обекти, отговарящи на изискванията на чл. 5, параграф 5 и Приложение III към Регламент (ЕО) № 183/2005, в които се отглеждат животни за производството на храни;

- животновъдни обекти, отговарящи на изискванията на чл. 5, параграф 1, буква в) и Приложения I и III към Регламент (ЕО) № 183/2005, в които се отглеждат животни за производството на храни, т.е. фермери произвеждащи фуражи за собственото си животновъдно стопанство, без да използват добавки или премикси, на основата на фуражни добавки с изключение на силажни добавки;

- земеделски стопанства собственост на регистрирани земеделски стопани, които извършват дейности на ниво първично производство на фуражи и свързаните с това дейности, посочени в чл. 5, параграф 1 буква а) и буква б) от Регламент (ЕО) № 183/2005.

При проверките за кръстосано съответствие се извършва проверка на земеделския стопанин за спазване на изискванията на пряко приложимо право на ЕС и националното законодателство, както следва:

- Регламент (ЕО) № 183/2005 за хигиена на фуражите;

- Регламент (ЕО) 178/2002 за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните.

- чл. 7 и Приложение IV към Регламент (ЕО) 999/2001 определяне на правила за превенция, контрол и ликвидиране на някои трансмисивни спонгиформни енцефалопатии, с измененията;

- Регламент (ЕО) № 396/2005 относно максимално допустимите граници на остатъчни вещества от пестициди във и върху храни или фуражи от растителен или животински произход и за изменение на Директива 91/414/ЕИО на Съвета;
- Директива 2002/32/ЕО относно нежеланите вещества в храните за животни;
- Закон за фуражите (обн. ДВ бр. 55/2006 г., посл. изм. ДВ бр. 58/2016 г.)

Особено внимание се обръща на:

- проследяемостта на фуража: етикети, фактури и други документи;
- наличие и редовно водене на дневника за доставка на фуражи, дневника за производство на фуражи и дневника за изхранване на животните с фуражи;
- употребата на медикаментозни фуражи (МФ) в животновъдния обект;
- съхранението на МФ и другите фуражи в животновъдния обект, да има отделни зони определени за съхранение на медикаментозния фураж;
- наличие на актуална програма за самоконтрол на оператора, отговаряща на извършваните в земеделското стопанство дейности, касаещи фуражите;
- изпълнение от страна на земеделския стопанин на разработената от същия програма за самоконтрол;
- контрол на риска – превенция срещу трансмисивни спонгиформни енцефалопатии (ТСЕ) – спазване на тоталната и вътревидовата фуражни забрани.

Извършва се контрол на пасищата, контрол на фуража, контрол на помещенията за съхранение на фуражите и контрол на храненето на животните в стопанството.

Контролът на храненето на животните във фермите включва проверка на системите за хранене. Извършва се проверка на подаващото фураж оборудване, поилките и системата за отстраняване на естествената тор.

Извършва се проверка на фуража по отношение на качеството, количеството и честотата на храненето. **В случай на хранене на животните с количество фураж, което не задоволява физиологичните им потребности или с фураж, предназначен за друг вид и/или категория животни, се уведомява, в писмен вид (чрез електронна поща) отговорника по хуманно отношение към животните в отдел “Здравеопазване на животните” при ОДБХ – в съответствие със СОП ЗХОЖКФ-9.**

Извършва се проверка на записите, които се водят от фермерите.

2. Стандартни оперативни процедури, прилагани при извършване на проверки по кръстосано съответствие

При извършване на проверки на терен инспекторът/експертът спазва **“Процедура за инспекция/проверка на животновъдни обекти (ферми), утвърдена със заповед на изпълнителния директор на БАБХ, последната актуална версия – СОП ЗХОЖКФ-9.**

При вземане на проби за целите на официалния контрол на фуражи инспекторът/експертът спазва **“Процедура за вземане на проби от фуражи във вътрешността на страната за целите на официалния контрол на фуражите” – СОП ЗХОЖКФ-2 или “Процедура за вземане на проби за целите на официалния контрол на фуражите по отношение на наличието на генетично модифициран материал, за които е в ход процедура за даване на разрешение или за който разрешителното е изтекло” – СОП 3-12,** които са утвърдени със заповед на изпълнителния директор на БАБХ, последните актуални версии.

3. Извършване на проверки за спазване изискванията на части от ЗИУ 4 и ЗИУ 9, които са свързани с фуражите

При извършването на проверки за кръстосано съответствие инспекторите/експертите извършват проверка за спазване изискванията на ЗИУ 4.2, ЗИУ 4.3, ЗИУ 4.4, ЗИУ 4.5, ЗИУ 4.10, ЗИУ 4.12, ЗИУ 9.1 и ЗИУ 9.2, както следва:

3.1. ЗИУ 4.2. “Забрана за пускане на пазара на фуражи, които имат неблагоприятен ефект върху здравето на животните и правят храните получени от тях, опасни за консумация от човека”

Проверяват се ферми, отговарящи на изискванията на Приложение I и Приложение III към Регламент (ЕО) № 183/2005 и ферми, отговарящи на изискванията на Приложение III към регламента.

В “Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие” се записва:

А) “ДА”, когато операторът:

- представи разработена, актуална програма за самоконтрол

и

- изпълнява разработената програма за самоконтрол

и/или

- предостави резултати от лабораторен анализ, доказващи, че фуражите не съдържат нежелани вещества над максимално допустимите количества, посочени в Директива 2002/32/ЕО;

Б) “НЕ”, когато:

- е лабораторно доказано съдържание на нежелани вещества над максимално допустимите количества посочени в Директива 2002/32/ЕО, (само когато пробата е взета при извършване на проверката за кръстосано съответствие) или в случай на самоконтрол проба е несъответстваща, но операторът не е уведомил съответната ОДБХ

и/или

- операторът не представи разработена, актуална програма за самоконтрол

и/или

- операторът не изпълнява разработената програма за самоконтрол.

В констативния протокол се дава предписание, което се пренася в графа “Забележка” от “Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие”.

При установяване на неспазване на изискванията на ЗИУ 4.2., тежестта е “средна”.

В случай на липса на разработена програма за самоконтрол на оператора, неизпълнение на програмата за самоконтрол на оператора или при съмнение инспекторите/експертите могат да вземат проба от фураж за целите на официалния контрол. **В случай на вземане на проба от фураж, досието от извършената проверка не се предоставя на РГИ към ДФ “Земеделие” до получаване на резултата от изпитване или до получаване на резултата от изпитване на арбитражната проба (в случай, че първият получен резултат от изпитване е несъответстващ и операторът се е възползвал от правото си съгласно чл. 48, ал. 2, т. 2 от Закона за фуражите).**

3.2. ЗИУ 4.3. “Забрана за хранене на животните с фуражи, които имат неблагоприятен ефект върху здравето на животните и правят храните получени от тях, опасни за консумация от човека”

Проверяват се ферми, отговарящи на изискванията на Приложение I и Приложение III към Регламент (ЕО) № 183/2005 и ферми, отговарящи на изискванията на Приложение III към регламента.

В “Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие” се записва:

А) “ДА”, когато операторът:

- представи разработена, актуална програма за самоконтрол
и

- изпълнява разработената програма за самоконтрол
и/или

- предостави резултати от лабораторен анализ, доказващи, че фуражите не съдържат нежелани вещества над максимално допустимите количества, посочени в Директива 2002/32/ЕО;

Б) “НЕ”, когато:

- е лабораторно доказано съдържание на нежелани вещества над максимално допустимите количества посочени в Директива 2002/32/ЕО (само когато пробата е взета при извършване на проверката за кръстосано съответствие) или в случай на самоконтрол проба е несъответстваща, но операторът не е уведомил съответната ОДБХ

и/или

- операторът не представи разработена, актуална програма за самоконтрол
и/или

- операторът не изпълнява разработената програма за самоконтрол.

При установяване на неспазване на изискванията на ЗИУ 4.3., тежестта е “**средна**”. В констативния протокол се дава се предписание, което се пренася в графа “Забележка” от “Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие”.

В случай на липса на разработена програма за самоконтрол на оператора, неизпълнение на програмата за самоконтрол на оператора или при съмнение инспекторите/експертите могат да вземат проба от фураж за целите на официалния контрол. **В случай на вземане на проба от фураж, досието от проверката не се предоставя на РТИ към ДФ “Земеделие” до получаване на резултата от изпитване или до излизане на резултата от изпитване на арбитражната проба (в случай, че първият получен резултат от изпитване е несъответстващ и операторът се е възползвал от правото си съгласно чл. 48, ал. 2, т. 2 от Закона за фуражите).**

3.3. ЗИУ 4.4. “Изискване да бъде осигурена проследимост на всички продукти, влизачи и напускащи стопанството”

Проверяват се ферми, отговарящи на изискванията на Приложение I и Приложение III към Регламент (ЕО) № 183/2005 и ферми, отговарящи на изискванията на Приложение III към регламента.

В “Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие” се записва:

А) “ДА”, когато операторът води записи с цел изпълнение на изискванията на чл. 18 от Регламент (ЕО) № 178/2002, с които може да докаже, че осигурява пълна проследяемост на фуражите – от доставените фуражни суровини/други фуражи до изхранването на животните с комбинирани фуражи.

Б) “НЕ”, когато липсват част от записите или всички записи, с което операторът не може да докаже изпълнението на чл. 18 от Регламент (ЕО) № 178/2002 и не може да осигури пълна проследяемост на фуражите.

Определя се тежест “**средна**” за неспазване на изискванията на ЗИУ 4.4, при установяване на липса на някои от дневниците (входящ, производствен или дневник за изхранване на животните) или когато записите в същите са непълни и/или се водят нередовно.

Определя се тежест **“висока”** за неспазване на изискванията на ЗИУ 4.4, когато се установи, че операторът няма нито един от посочените дневници (входящ, производствен или дневник за изхранване на животните). На същия в констативния протокол се дава предписание за установеното несъответствие, което се пренася в графа “Забележка” от “Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие”.

3.4. ЗИУ 4.5. “Изисквания за:

А. адекватни мерки при складиране/третиране на отпадъци и опасни субстанции;

Б. коректна употреба на фуражни добавки/лекарствени средства и пестициди;

В. предотвратяване внасянето и разпространението на болести;

Г. коригиращи действия при дадени предписания от официален контрол;

Д. водене на документация съгласно изискванията на пряко приложимото право на ЕС и Закона за фуражите”.

Проверяват се ферми, отговарящи на изискванията на Приложение I и Приложение III към Регламент (ЕО) № 183/2005 и ферми, отговарящи на изискванията на Приложение III към регламента.

В “Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие” се записва:

А) “ДА”, когато операторът има въведени и прилага Добри земеделски и фермерски практики;

Б) “НЕ”, когато липсват или не се спазват Добри земеделски и фермерски практики.

Определя се тежест **“средна”** за неспазване на изискванията на ЗИУ 4.5, когато се установи, че не се спазват изискванията при 1 (един) до 4 (четири) от изброените показатели. В констативния протокол се дават предписания за установените несъответствия, които се пренасят в графа “Забележка” от “Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие”.

Определя се тежест **“висока”** за неспазване на изискванията на ЗИУ 4.5, когато се установи, че не се спазват изискванията на всичките 5 (пет) изброени показатели. В констативния протокол се дават предписания за установените несъответствия, които се пренасят в графа “Забележка” от “Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие”.

3.5. ЗИУ 4.10. “Изисквания за правилно складиране и разпространение на фуражи”

Проверяват се ферми, отговарящи на изискванията на Приложение I и Приложение III към Регламент (ЕО) № 183/2005 и ферми, отговарящи на изискванията на Приложение III към Регламента.

В “Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие” се записва:

А) “ДА”, когато операторът е създад подходящи условия за съхранение и разпространение на фуражи;

Б) “НЕ”, когато операторът не е създад подходящи условия за съхранение и разпространение на фуражи.

При установяване, че не са създадени подходящи условия за съхранение и разпространение на фуражи, се определя тежест **“средна”** за неспазване на изискванията на ЗИУ 4.10. В констативния протокол се дават предписания за установените несъответствия, които се пренасят в графа “Забележка” от “Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие”.

3.6. ЗИУ 4.12. “Изисквания с оглед спазване на максимално допустимите граници на остатъчни вещества от пестициди във и върху храни или фуражи”

Проверяват се ферми, отговарящи на изискванията на Приложение I и Приложение III към Регламент (ЕО) № 183/2005 и ферми, отговарящи на изискванията на Приложение III към регламента.

В “Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие” се записва:

А) “ДА”, когато операторът:

- представи разработена, актуална програма за самоконтрол, част от която е контролът за съдържание на пестициди във фуражите

и

- изпълнява разработената програма за самоконтрол (операторът трябва да предостави резултат(и) от лабораторен анализ, че изхранваните фуражи не съдържат пестициди от пестициди над максимално допустимите количества, посочени в Регламент (ЕО) № 396/2005 и Директива 2002/32/ЕО);

Б) “НЕ”, когато:

- е лабораторно доказано съдържание на нежелани вещества над максимално допустимите количества посочени в Директива 2002/32/ЕО и Регламент (ЕО) 396/2005, (само когато пробата е взета при извършване на проверката за кръстосано съответствие) или в случай на самоконтрол проба е несъответстваща, но операторът не е уведомил съответната ОДБХ

и/или

- операторът не представи разработена, актуална програма за самоконтрол, част от която е контролът за съдържание на пестициди във фуражите

и/или

- операторът не изпълнява разработената програма за самоконтрол.

В констативния протокол се дава се предписание, което се пренася в графа “Забележка” от „Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие”.

При установяване на наличие на фуражи в обекта, за които е лабораторно доказано, че съдържат пестициди над максимално допустимите количества посочени в Директива 2002/32/ЕО и Регламент (ЕО) 396/2005 тежестта е „средна” за неспазване на изискванията на ЗИУ 4.12.

При съмнение инспекторите/експертите могат да вземат проба от фураж за целите на официалния контрол. **В случай на вземане на проба от фураж, досието от проверката не се предоставя на РТИ към ДФ “Земеделие” до получаване на резултата от изпитване или до получаване на резултата от изпитване на арбитражната проба (в случай, че първият получен резултат от изпитване е несъответстващ и операторът се е възползвал от правото си съгласно чл. 48, ал. 2, т. 2 от Закона за фуражите).**

3.7. ЗИУ 9.1. “Забрана за хранене на преживни животни с протеини от животински произход – преработен животински протеин; дикалциев и трикалциев фосфат от животински произход; фуражи, съдържащи изброените животински протеини, с изключение на посочените в Приложение IV към Регламент (ЕО) № 999/2001”

Проверяват се ферми, в които се отглеждат преживни животни (ДПЖ и ЕПЖ), отговарящи на изискванията на Приложение I и Приложение III или само на Приложение III към Регламент (ЕО) № 183/2005.

В “Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие” се записва:

А) “ДА”, когато при извършената физическа и документална проверка се установи, че отглежданите преживни животни не се изхранват с протеини от животински произход – преработен животински протеин; дикалциев и трикалциев фосфат от животински произход; фуражи, съдържащи изброените животински протеини, с изключение на посочените в Приложение IV към Регламент (ЕО) № 999/2001.

Б) “НЕ”, когато при извършената физическа и документална проверка на стопанството се установи наличие на протеини от животински произход – преработен животински протеин; дикалциев и трикалциев фосфат от животински произход; фуражи, съдържащи изброените животински протеини, които не са посочени в Приложение IV към Регламент (ЕО) № 999/2001. В тези случаи инспекторите/експертите задължително вземат проба за съдържание на преработени животински протеини. В констативния протокол се дава се предписание, което се пренася в графа “Забележка” от “Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие”.

В случай на вземане на проба от фураж, досието от проверката не се предоставя на РТИ към ДФ “Земеделие” до получаване на резултата от изпитване или до получаване на резултата от изпитване на арбитражната проба (в случай, че първият получен резултат от изпитване е несъответстващ и операторът се е възползвал от правото си съгласно чл. 48, ал. 2, т. 2 от Закона за фуражите).

След получаване на положителен резултат от лабораторен анализ на проба от фураж, за съдържание на преработени животински протеини, което е доказателство за изхранване на преживните животни със забранени преработени животински протеини и дикалциев и трикалциев фосфат от животински произход, се определя тежест “**висока**” за неспазване на изискванията на ЗИУ 9.1.

3.8. ЗИУ 9.2. “Забрана за хранене на непреживни животни с преработени животински протеини с изключение на посочените в Приложение IV към Регламент (ЕО) № 999/2001”

Проверяват се ферми, в които се отглеждат непреживни животни, отговарящи на изискванията на Приложение I и Приложение III или само на Приложение III към Регламент (ЕО) № 183/2005.

В “Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие” се записва:

А) “ДА”, когато при извършената физическа и документална проверка се установи, че отглежданите непреживни животни не се изхранват с преработени животински протеини, с изключение на посочените в Приложение IV от Регламент (ЕО) № 999/2001.

Б) “НЕ”, когато при извършената физическа и документална проверка на обекта се установи наличие на преработени животински протеини, различни от посочените в Приложение IV от Регламент (ЕО) № 999/2001. В тези случаи инспекторите/експертите задължително вземат проба за съдържание на преработени животински протеини от изхранвания на животните фураж (от подаващото фураж оборудване или от хранилките) за целите на официалния контрол. В констативния протокол се дава се предписание, което се пренася в графа “Забележка” от “Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие”.

След получаване на несъответстващ резултат от лабораторен анализ на проба от фураж, за съдържание на преработени животински протеини, което е доказателство за изхранване на непреживните животни със забранени преработени

животински протеини се определя тежест **“висока”** за неспазване на изискванията на ЗИУ 9.2.

4. Документи, необходими при извършване на проверки по кръстосано съответствие

При извършване на проверките на терен, е необходимо инспекторите/експертите да разполагат с:

- “Въпросник (чек-лист) за извършване на инспекция/проверка на животновъдни обекти (ферми)”, формуляр към “Процедура за инспекция/проверка на животновъдни обекти (ферми)”;

- Констативен протокол – образец КФ-37, версия 01, утвърден със Заповед № РД 11-706/21.04.2015 г. на изпълнителния директор на БАБХ;

- Протокол за вземане на проби от фураж – образец КФ – 38, версия 01, утвърден със Заповед № РД 11-380/04.03.2015 г. на изпълнителния директор на БАБХ;

- Акт за забрана – образец КФ – 40, утвърден със Заповед № РД 11-5/08.01.2013 г. на изпълнителния директор на БАБХ;

- Акт за установяване на административно нарушение – образец КФ – 41, утвърден със Заповед № РД 11-5/08.01.2013 г. на изпълнителния директор на БАБХ;

- Разпореждане за използване за други цели, подлагане на деконтаминация и/или детоксикация, изтегляне от пазара на фуражи или унищожаване – образец КФ – 46, утвърден със Заповед № РД 11-333/18.03.2013 г. на изпълнителния директор на БАБХ

- Декларация по образец – образец КФ – 70, утвърден с настоящата заповед на изпълнителния директор на БАБХ.

5. Досие от извършена проверка за кръстосаното съответствие, имащо отношение към сектор “Фуражи”

5.1. Комплектоване на досие от извършена проверка на кръстосаното съответствие

Всяко досие от извършена проверка на земеделски стопанин за спазване изискванията на кръстосаното съответствие в сектор “Фуражи” съдържа следните документи:

5.1.1. Копие на “Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие”

“Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие” се изготвя в два екземпляра – един за оператора и един за ОДБХ (прилага се към общото досие от извършената проверка, съхранявано в ОДБХ.

До РТИ към ДФ “Земеделие” – РА се предоставя копие от “Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие”.

5.1.2. Копие на екземпляра на констативен протокол от извършената проверка, касаеща сектор “Фуражи” (оригиналният екземпляр се съхранява в досието на съответния земеделски стопанин. В общото досие от извършената проверка за спазване на изискванията на кръстосаното съответствие също се прилага копие на екземпляра на констативен протокол от извършената проверка, касаеща сектор “Фуражи”);

5.1.3. Копия на всички други изготвени по време на проверката документи, имащи отношение към официалния контрол в сектор “Фуражи” (оригиналните екземпляри на цитираните документи се съхраняват в досието на съответния оператор);

5.1.4. Копия на снимки и друг доказателствен материал, имащи отношение към официалния контрол в сектор “Фуражи” (оригиналните екземпляри на цитираните документи се съхраняват в досието на съответния оператор).

Направените по време на проверката снимки са доказателствен материал с особена тежест, в случаите на констатиран несъответствие;

5.1.5. Копие от Декларацията по образец (оригиналният екземпляр се съхранява в общото досие от извършената проверка за спазване на изискванията на кръстосаното съответствие).

5.2. Съхраняване на досиетата от извършените в сектор “Фуражи” към ОДБХ проверки за кръстосано съответствие

Единствено комплектованото в съответствие с т. 5.1 досие се съхранява от инспекторите/експертите отговорни за официалния контрол на фуражи.

ВАЖНО: Досиетата от извършените проверки за спазване изискванията на кръстосаното съответствие в сектор “Фуражи” се съхраняват от инспектора/експерта отговорен за официалния контрол на фуражите при ОДБХ.

Настоящият документ по никакъв начин не указва кой е служителят на ОДБХ, отговорен за съхранение на общите досиета от проверките по кръстосано съответствие и за предоставянето на данни от общите досиета към РТИ на ДФ “Земеделие”. Този служител следва да бъде определен със заповед на директора на ОДБХ. Инспекторът/експертът, отговорен за осъществяването на официален контрол на фуражите при ОДБХ, трябва да е запознат с гореупоменатата заповед.

5.3. Предоставяне на досие от извършена проверка за кръстосано съответствие до РТИ

На място, след приключване на проверката, в случай че не е взета проба фураж за анализ, служителят от РТИ изготвя копие на комплектованото досие, което копие се използва от РТИ по компетентност.

ВАЖНО: Досието не се предоставя на служителя от РТИ незабавно и на място, след приключване на проверката, в случаите когато е взета проба от фураж за целите на официалния контрол. В тези случаи комплектованото досие се предоставя до РТИ след получаването на резултата от изпитване или на резултата от изпитване на арбитражната проба, ако същата е изпратена за анализ. Досието се предоставя в своята цялост и в никаква друга форма.

В случаите, когато досието от извършена проверка за спазване на изискванията на кръстосаното съответствие не е предоставено на РТИ незабавно и на място, след приключване на проверката, инспекторите/експертите отговорни за официалния контрол на фуражи при ОДБХ трябва своевременно да предоставят попълнената част от досието, имащо отношение към сектор “Фуражи”, на служителя/ите отговорен за съхраняване на общото досие и изпращането на копие от същото до РТИ.

ВАЖНО: Прилагането към общото досие, на частта имаща отношение към сектор “Фуражи”, се извършва след окончателното ѝ комплектоване и попълване.

Настоящият документ по никакъв начин не определя инспекторите/експертите, осъществяващи официалния контрол на фуражи при ОДБХ, като отговорни за комплектоване на общите досиета от проверките по кръстосано съответствие и тяхното съхранение.

5.4. Срокове за предоставяне на досиетата от извършените проверки до РТИ

В случаите, в които при извършването на проверки по кръстосано съответствие, инспекторът/експертът вземе проба от изхранваните/произвежданите в стопанството фуражи, комплектоването на досието от извършената проверка се извършва след получаване на резултатите от извършеното изпитване. В такива случаи срокът за предоставяне, до РТИ на копие от комплектованото досие може да бъде продължен до три месеца.

В този случай предоставянето до съответния РТИ на копие от изготвеното досие се извършва по официален ред – с придружително писмо, с изходящ номер от съответната ОДБХ, от определения за това служител на ОДБХ.

ВАЖНО: Срокът за предоставяне до РТИ на комплектовано досие от извършена проверка за кръстосано съответствие е в съответствие с чл. 72, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 809/2014 – “4. Без да се засягат конкретни разпоредби, съдържащи се в законодателството, приложимо към изискванията и стандартите, докладът за проверката бива завършен в рамките на един месец след проверката на място. Въпреки това този срок може да бъде удължен до три месеца при надлежно обосновани обстоятелства, особено ако това се налага поради химически или физически анализ”.

6. Изготвяне на констативен протокол от проверка по кръстосано съответствие

В констативния протокол от извършената проверка, в частта “основание за извършване на проверката” в допълнение на нормативните актове, от приложимата в сектор „Фуражи” нормативна уредба, за чието спазване се извършва същата, се вписва и текстът “Проверка за прилагане изискванията за кръстосаното съответствие в Република България, относно ЗИУ 4.2, ЗИУ 4.3, ЗИУ 4.4, ЗИУ 4.5, ЗИУ 4.10, ЗИУ 4.12, ЗИУ 9.1 и ЗИУ 9.2”.

В констативния протокол от извършената проверка, като заключение на констативната част на същия, се вписва “При извършената проверка относно спазване изискванията на ЗИУ № (посочва се и номерът на съответното ЗИУ), се констатира, че същото е приложимо/неприложимо”.

След този текст, индивидуално, за всяко приложимо ЗИУ, се вписва: “Установи се спазване/неспазване на изискванията на ЗИУ №” (напр.: “Установи се спазване на изискванията на ЗИУ № 4.2”).

След така посочения текст, се вписва:

- в случай на констатирани несъответствия с изискванията на приложимото законодателство – конкретно, на основание на кои установени несъответствия се определя неспазване на съответното ЗИУ и респективно каква тежест на неспазване ще бъде определена в “Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие”.

В този случай за съответното ЗИУ в графа “Спазване на изискването” от “Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие” се маркира “НЕ”.

На основание на отразените в констативния протокол констатации, се попълва и графа “Забележка” от “Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие”. В тази графа, към конкретното ЗИУ, инспекторите/експертите вписват текста на дадените в констативния протокол предписания;

- в случай на установяване на съответствие с изискванията на приложимото законодателство – конкретно, на основание на кои констатации се определя спазване на съответното ЗИУ.

В този случай за съответното ЗИУ в графа “Спазване на изискването” от “Доклад от проверка на място Кръстосано съответствие” се маркира “ДА”. Не се попълва графа “Забележка” от същия.

С изключение на дадените по-горе указания, във всяко друго отношение констативните протоколи от извършените проверки се изготвят в съответствие с утвърдените със заповеди на изпълнителния директор на Българска агенция по безопасност на храните, “Указания за работа по изпълнение на Рамков план за контрол на фуражите по контролна система “Фуражи и хранене на животните”, “Указания за работа по изпълнение на Рамков план за контрол на фуражите по контролна система “Трансмисивни спонгиформни енцефалопатии и странични животински продукти”.

ВАЖНО: Извършените проверки за кръстосано съответствие в животновъдни обекти, се считат за част от планираните проверки в животновъдни обекти, които са в изпълнение на Рамков план за контрол на фуражите по контролна система “Фуражи и хранене на животните” и Рамков план за контрол на фуражите по контролна система “Трансмисивни спонгиформни енцефалопатии и странични животински продукти”.

В „Регистър на констативните протоколи” проверките за кръстосано съответствие се вписват, като планови. В графа № 12 “Забележки” от “Регистър на констативните протоколи” се вписва текстът: “проверка и по кръстосано съответствие”.

В случаите, в които при извършването на проверка за кръстосано съответствие се установят нарушения, от страна на оператора, на изискванията на законодателството, приложимо в сектор “Фуражи”, инспекторите/експертите предприемат спрямо същия всички необходими действия и мерки, по компетентност и съобразно своите правомощия (даване на предписание, съставяне на Акт за установяване на административно нарушение, Акт за забрана, издаване на Разпореждане за използване за други цели, подлагане на деконтаминация и/или детоксикация, изтегляне от пазара на фуражи или унищожаване).

ВАЖНО: Настоящият документ е актуален и се прилага до изменението на Методика за прилагане на Кръстосаното съответствие в България и/или Ръководство за прилагане на Законоустановените изисквания за управление, утвърждавани със заповеди от министъра на земеделието и храните, и/или до изменение в пряко приложимото право на Европейския съюз, имащо отношение към осъществяването на официален контрол на земеделските стопани за спазване на изискванията на кръстосаното съответствие, и/или при

необходимост от актуализиране на правилата за осъществяване на контрол или комуникацията при прилагането на кръстосаното съответствие.

За всяко неизпълнение на предоставеното методическо ръководство, инспекторът/експертът отговорен за осъществяването на официален контрол на фуражите, е задължен да уведоми без излишна забава, чрез електронна поща, служителите от отдел "Контрол на фуражите", дирекция ЗХОЖКФ.

СЪГЛАСУВАЛИ:

ЗАМЕСТНИК ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА БАБХ,
Д-Р ПЕТЯ ПЕТКОВА ИВАНОВА, ДВМ

 15.08.16г.

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ ЗХОЖКФ, Д-Р ГЕОРГИ ЧОБАНОВ

 10.08.16г.

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ "КОНТРОЛ НА ФУРАЖИТЕ", ДИРЕКЦИЯ ЗХОЖКФ
ЗООИНЖ. ПЕНКА МАНЕВА - КЪНЕВА

 09.08.2016г.

ИЗГОТВИЛ:

ГЛАВЕН ЕКСПЕРТ В ОТДЕЛ "КОНТРОЛ НА ФУРАЖИТЕ", ДИРЕКЦИЯ
ЗХОЖКФ, Д-Р ВАЛЕРИЯ ЕРМЕНКОВА

 09.08.2016г.